

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 122 SATURDAY, JUNE 27, 1998 PARSIPPANY AND NEW YORK CENTS 75 - CENTIB ПАРСІППАНІ І НЮ ЙОРК СУБОТА, 27-ГО ЧЕРВНЯ 1998 Р. Ч. 122 РІК CV

Л. Кучма зустрівся з заступником директора МВФ

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма зустрівся 22-го червня з першим заступником директора Міжнародного валютного фонду Стенлі Фішером, який перебував з візитом в Україні.

Під час розмови С. Фішер повідомив, що, на його думку, проблем з ухваленням Радою директорів МВФ програми поширеного фінансування України не буде. За його словами, є всі можливості захистити гривню від девальвації, тобто знецінення.

МВФ, записав С. Фішер, негайно сповістить про довіру до України світові валютні ринки і приватні сектори західних країн.

Співрозмовники також обговорили низку економічних указів, виданих Президентом України. Л. Кучма висловив надію, що Верховна Рада України не відкине жоден з цих указів і за місяць вони набудуть чинності.

«Це дуже важливий крок», — зазначив Стенлі Фішер, — оскільки лише після того, як президентські укази почнуть діяти, Рада директорів розгляне програму поширеного фінансування».

Радник Президента України Анатолій Гальчинський під час зустрічі з журналістами прокоментував законодавчі ініціативи Л. Кучми. За його

Л. Новаківський закликав охороняти земельні фонди

Київ (УНІАР). — Одним з найважливіших завдань аграрної політики має бути охорона земельно-господарського фонду, що стає нині важливим елементом національної безпеки, заявив 25-го червня на пресконференції у Кабінеті Міністрів голова Державного комітету з земельних ресурсів Леонід Новаківський.

За його словами, в останні роки практично припинилося проведення робіт щодо охорони землі, внаслідок чого лише торік повністю змито пошви сільсько-господарських культур на площі близько 400,000 гектарів.

Говорячи про ціл земельної реформи, Л. Новаківський підкреслив, що паювання земель сільсько-господарських підприємств стало найбільш вдалим компромісом

Створено слідчу комісію

Київ (УНІАР). — Національні депутати розглянули і ухвалили 23-ма голосами постанову (автором якої є комуніст Володимир Мойсєєнко) про заяву народних депутатів України щодо хабарництва під час голосування за кандидатів на пост голови ВР України.

У постанові сказано: «У зв'язку із заявами на пленарних засіданнях ВР України народних депутатів Адама Мартинюка 22-го червня 1998 року та Петра Симоненка 23-го червня 1998 року щодо підкупів парламентаристів, з метою впливнути на результати голосування, та наполягання народного депутата Володимира Мойсєєнка про розслідування цих фактів Верховна Рада України постановляє створити тимчасову слідчу комісію ВР з перевірки заяв стосовно

хабарництва під час голосування за кандидатів на пост голови ВР України».

Дослідку комісії має бути включено двадцять осіб з числа депутатів, за поданням фракції ВР України на пропозиції осіб.

Ухвалено також рішення звернутися до Генеральної прокуратури України з вимогою негайної перевірки заяв народних депутатів України стосовно хабарництва у ВР України та вжиття всіх необхідних заходів прокурорського реагування.

Штотижнево починаючи засідання ВР України із заслуховування інформації виконуючого обов'язки Генерального прокурора України Богдана Ференца під час перевірки заяв депутатів щодо хабарництва під час голосування за кандидатів на пост голови ВР України.

Обрання голови ВР України триває

Київ (УНІАР). — У Верховній Раді України під головуванням Юрія Костенка (НРУ), відбулося обговорення кандидатур на пост голови ВР України.

Представник фракції «Лівий центр» Віктор Суслов вважає, що «голова ВР має бути найталановитішим, найчеснішим з депутатів, і без сумніву — ширим патріот України». На його думку, депутати ніколи не обериуть людину з сумнівним репутацією, і тим більше «ми ніколи не обериємо голову за гроші, як би ставили не підвизувалися». Агітуючи за кандидатуру О. Мороза, В. Суслов сказав: «Олександр Олександрович, незважаючи на пост, який він займав останні чотири роки, зберіг репутацію чесної людини, що дуже і дуже не просто».

Депутат від фракції НДП Олександр Ємець, коментуючи можливе обрання О. Мороза на пост голови ВР, зазначив: «Я знаю, Олександр Олександрович, повторю відомі слова одного з колишніх голів ВР: "Нашо його пхати, якщо воно не лізе?"» (Ці слова Івана Плюща).

Позафракційний депутат Володимир Бондаренко, виступаючи від неформальної групи позафракційних депутатів, зазначив: «Ми будемо сьогодні голосувати, але

Україна може підписати з Росією нафтову угоду

Київ. — Прем'єр-міністр Валерій Пустовийтено сказав, що Україна, ймовірно, підпише до кінця року з Росією 10-річну угоду щодо транспортування через свою територію в Європу 110 блн. кубометрів нафти.

Виступаючи на пресконференції, український прем'єр зазначив, що його країна повинна знати засади того, чим Росія планує прокласти альтернативні трубопроводи.

Російська монополія «Газпром» нещодавно заявила, що збирається впровадити наступні 10 років побудувати нові нафтопроводи через Білорусь в Європу і під Чорним морем до Туреччини. Обидва вони оминуватимуть територію України. Росіяни звинувачують Україну в тому, що вона споживає більше газу, ніж має на

Міські ради ком'ютеризуються

Київ (УНІАР). — В другій декаді червня в Асоціації Міст України (АМУ) пройшла друга всеукраїнська практична конференція «Муніципальні комп'ютерні системи», в роботі якій взяли участь представники 31 міста України.

Головним завданням конференції під назвою «Інформаційні системи в міських органах влади» було ознайомлення фахівців із програмним забезпеченням для міських виконавчих комітетів та інших органів місцевої влади. Інформаційні системи в міських органах влади, в тому числі й виконавчих, базисна законодавча та нормативна інформація, канцелярські та облікові системи, комп'ютерні системи для фінансових служб органів місцевого самоврядування; використання мережі Інтернет в діяльності міських рад і геологічну систему для міст.

На базі результатів конференції вирішено при АМУ створити фонд комп'ютерних програм; проводити і надавати спеціалізовані семінари та конференції для керівників комп'ютерних підрозділів міських органів влади, зокрема в травні-червні 1999 року провести третю практичну конференцію «Муніципальні комп'ютерні системи» у Львові та взяти участь у конференції з геологічними системами в жовтні 1998 року; на базі матеріалів конференції видати збірник доповідей.

Учасники конференції також підкреслили, що необхідно включити (за досвідом Миколая) до бюджетів міст окрему статтю витраток на комп'ютеризацію органів місцевої влади в розмірі 0.2 відс. від місцевого бюджету.

Афганістан також підтримує міжнародний тероризм

Вашингтон — Адміністрація 3'єднаних Штатів Америки вперше у списку країн, які підтримують міжнародний тероризм, подала Афганістан.

«Чорний список», у якому значаться також Куба, Іран, Ірак, Лівія, Судан і Сирія, надіслано до Конгресу ЗСА за підписом Стробиба Талботта, першого заступника державного секретаря. У ньому згадується Афганістан, який підтримує терористичних акцій». Ісламський рух «Талібан» та декілька інших угруповань забезпечували терористів матеріально-технічною базою, фальшивими паспортами і сприяли пересуванню Афганських терористів брали участь в бойових діях у Боснії, Чечні, Таджикистані, Кашмірі, на Ділілінах і деяких районах Близького Сходу.

У своєму заключному слові кандидат О. Мороз сказав: «Аргументи, які використовували у своєму виступі народний депутат Ємець, не зовсім коректні, парламент не повинен бути нагтовом, парламент повинен бути осерком, де знаходять своє місце особистості, асоціативності не можуть бути нагтовом і займають іншими».

О. Мороз виступав за створення групи позафракційних депутатів, які користувалися б такими ж правами, як і члени будь-якої депутатської фракції.

Таким чином, у бюлетень для таємного голосування потрапили Валентин Зубов, Ігор Квятковський та О. Мороз.

Уряд вилінив допомогу потерпілим

Київ. Кабінет Міністрів виділив 2.5 мільйона гривень з резервного фонду для допомоги обласним і міським властям, які потерпіли від бурі та злив 12-15-го червня. Рівненська область отримала 800,000 гривень, 500,000 грн. дістануть Івано-Франківська та Хмельницька області, 300,000 грн. — Чернівецька, 200,000 — Черкаська та по 100,000 грн. Донецька і Житомирська. До кінця року зазначені області державні адміністрації мають відізначити перед Міністерством Фінансів України про використання грошей.

Директор світового банку відвідав одесу

ОДЕСА. — Директор Світового банку по Україні та Білорусі Пол Сігелбаум відвідав Одесу. Протягом двох днів він зустрічався з представниками місцевих органів влади і обговорив широке коло питань, які стосуються кредитування Світовим банком трьох великих проєктів регіону.

Третій великий збір кун

Київ. — У 27-28-го червня в 10-й річницю раунку у приміщенні Спілки Художників України на Львівській площі відбудеться Третій Великий Збір Конгресу Українських Націоналістів (КУН). Розглядатимуться питання, пов'язані з підсумками парламентських виборів та підготовкою до наступних президентських виборів, також обгово-

Президента ЗСА ентузіастично вітали у Кієні

Київ, Китай. — Тут у четвер, 25-го червня, мешканці міста та офіційні власті з великим яскравим навісним привітанням привітали американського президента Білла Клінтона та його дружину Гіларі Родгем-Клінтон. Вітання, гідне колишньої 1000-річної столиці стародавнього Китаю, відбулося на площі перед Південною Брамою старого міста, де під могутні звуки привітальних барабанів і гонгів діти вручили квіти гостям.

Виступаючи з коротким привітанням, Президент звернувся не тільки до чисельних присутніх, але також до публіки в ЗСА, підкреслюючи, що «правдоподібно, тут і в Америці є ті, котрі сумніваються, чи ближчі спілкування і

прязнь між Америкою і Китаєм є потрібними, а відповідь на не є зовсім ясною — так. Ми можемо навчитися багато одні від одних, а як два могутні народи, ми маємо окрему відповідальність перед майбутністю усього світу. Кроки, котрі ми зробимо впроваджені наступного тижня, можуть вести до ще більших успіхів у майбутніх роках».

Ця 30-хвилинна привітальна церемонія була справжнім спектаклем і вирізнялася відомим для телевізійних апаратів, яскравими сценами з історичної минулості країни, лицарями в костюмах династії Танг, десятками танцюючих дівчат у білих сукнях з кошмиками квітів та гордих кінних їздців у яскравих жовтих одягах.

В Україні (З інформації УНІАР)

Л. Кучма вірить у верховну раду

Київ. — Президент України Леонід Кучма на зустрічі з журналістами повідомив, що його економічні уповноважені не сумніваються в успішності реформ. Президент також повідомив, що його уповноважені не сумніваються в успішності реформ. Президент також повідомив, що його уповноважені не сумніваються в успішності реформ.

Телефонічна розмова президентів України та Молдови

Київ. — Президенти України та Республіки Молдова під час телефонічної розмови обговорили хід виконання домовленостей, досягнених під час їхньої зустрічі в Ялті 5-10 червня цього року. Леонід Кучма повідомив Петра Луцького про бажання України брати активнішу участь у врегулюванні Придністровського конфлікту і надіслати в той регіон найбільш чужою групу українських військових спостерігачів. Президенти обговорили також перспективи економічної та регіональної співпраці між двома державами.

Випуск в університеті «Кієво-Могилянська академія»

Київ. — У 28-го червня о 5 год. 30 хв. по полудні в Національному університеті «Кієво-Могилянська Академія» відбудеться урочиста церемонія випуску. З 257 випускників — 157 бакалаврів і 96 магістрів. Випускників вітатимуть президент Кієво-Могилянської Академії д-р В'ячеслав Брюховецький, ректор Університету Сергій Іванюк, голова Вченої ради, керівник департаменту соціальних наук і технологій, проф. Володимир Полтавський. На церемонії будуть присутні Президент України Леонід Кучма, представники Уряду, дипломати та підприємці. Голова держави звернеться до присутніх із привітаннями і вручить магістерські дипломи випускникам. В годині 8.20 вечора відбудеться концерт класичної музики, о 9-й годині — вистава «Марко Пекельний» Студентського театру «LUDUS», а закінчиться вечір дискотекою за участю знаної київської рок-групи «Візі».

Президент України зустрівся з головою адміністрації ПНР

Київ. — Президент України Леонід Кучма 24-го червня зустрівся з головою адміністрації Придністровської Молдовської Республіки Ігорем Смирновим на прохання останнього. Під час розмови Л. Кучма наголосив на незміненості політики України у питанні врегулювання Придністровського конфлікту та збереження цілісності Молдови. Він зазначив, що Україна як державо-гарант у врегулюванні придністровської проблеми послідовно проводить політику досягнення порозуміння між сторонами. Президент України повідомив, що найбільш чужою групу з 10-ох українських військових спостерігачів. Обговорено також питання економічного співробітництва прикордонних областей України з придністровським регіоном.

Делегация світового банку відвідала Севастополь

СЕВАСТОПОЛЬ. — Місто відвідала делегация Світового банку реконструкції та розвитку на чолі з директором цієї організації в Ук-

У СВІТІ

НАЙНОВІША СТАТИСТИКА епідемії АІДС у світі є неперервною застрашаною. Доклади вивчення кожної країни членами програми АІДС Організації Об'єднаних Націй стверджують, що вірус, який спричиняє хворобу АІДС, незмінно розмножується у багатьох частинах світу, а зокрема в убогих країнах Африки на південь від пустини Сагарі. Згаданий вірус заразив кожен одну з чотирьох дорослих осіб у Боснії та М'єнбабе, одну з п'яти осіб у кількох інших країнах Африки. Більшість тих людей навіть невідомо того, що вони є носіями того вірусу і скоріше чи пізніше впадуть його жертвою, хібащо модерна наука або їх безпіддані державні правління застосують яхесь невідоме чому. Так, як справи виглядають тепер, епідемія АІДС готова перевершити середньомісний епідемію чорної смерті — чуми та пандемію іфлоренції 1918-19 років.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДІ, 24-ГО ЧЕРВНЯ, республіканці Палати Репрезентативів розкрили їх довгоочікувані пропозиції дефіційні прав пацієнтів та однакового стандарту медичного забезпечення, зокрема для організації, котрі займаються доглядом здоров'я. Забезпечення індустрії відрізняє відкинула ці пропозиції, заявляючи, що це збільшить кошти для покупців згаданого забезпечення. Іхні пропозиції закликають пацієнтів покриття медичної допомоги у випадках нагальної потреби, забезпечити відкритий зв'язок між пацієнтами і лікарем та дозволити жінкам звертатися прямо до лікарів — акушерів і гінекологів без попереднього дозволу організації, що займається доглядом здоров'я даного пацієнта. Демократичні провідники Сенату та Палати Репрезентативів кажуть, що ці пропозиції республіканців не є достатніми, однак реакція Білого Дому була позитивною.

СВОБОДА
UKRAINSKYI SHCHENNIK

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800, Svoboda fax: (973) 644-9510, UNA fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСоюзу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$10.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за погляди редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Sovuzluka UNA Estate: 26 Foremore Rd., Kerkonhkon, NJ 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

СТВЕРДЖЕННЯ НАПРЯМНИХ УНСОЮЗУ

Українській Народній Союз існує для:

- * поширення принципів британської діяльності;
- * збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури;
- * набавлення своїх членам високоякісних фінансових послуг і продуктів.

Як братська забезпечена установа, УНСоюз реалізує свої прибутки для добра своїх членів і української громади.

Українська преса мусить жити

Ще не проминуло обурення на російськомовне "Діло", яке появляється тепер у Львові, рівнобіжно із українським, а вже чимало в пресі України, що число газет українською мовою зменшилося до 4 відсотків.

Ще збільшене число російської преси в Україні можна зважати досить легко першого дня приїзду в Україну — досить одного погляду на станки із пресою, що розкинені у всіх стратегічних місцях, де товпляться люди.

Характеристично для стану української преси та зловминого відставання її на задній план є також заява зборів організації журналістів газети "За вільну Україну" із датою 23-го травня, де вони пишуть, що сучасний галичанин не може миритися з "Ділом", видаваним мовою недавніх поневолувачів краю. Гіст львівських журналістів зміщений на першій сторінці їхньої газети і надісланий до керівництва Львівської обласної організації Спілки журналістів України та сесії Львівської обласної ради.

Як відомо, газета "Діло" почала виходити в Галичині з 1880 року, а була закрита совєтською владою в 1939 році. Відновлено її у Львові в 1992 році. А тепер, п'ять років від її історичної відновлення, вже перекинуто частину тиражу на російську мову. Чи не є це великий сором для журналістів і преси?

Пішемо про це доволі вичерпно, щоб читачі "Свободи" здали собі ясно справу із того стану, який постає в Україні на сьомому році незалежності і який набирає шораз більшої сили, без реакції державних чинників та без великої реакції самого українськомовного населення. Протест українських журналістів у справі "Діла" сьогодні унікальний і можемо мати лише надію, що він знайде послідовників так в Україні, як серед українських журналістів, які живуть на інших землях, але працюють для своєї преси.

Таку насувається друга небезпека, яка іде крок в крок із посищенням українського писаного слова в Україні. Зі страхом спостерігаємо в діалогі постійне корчення української преси, яка з причин фінансових чи з причин браку читачів перестав появлятися або зменшує свої накладки і час появи.

Хтось скаже, що таке право життя, якому мусить підкоритися кожна еміграційна група. Тут на перешкоді дальшої появи преси етнічної групи стоїть шораз менше знання рідної батьківської мови та злиття із населенням країн поселення. Але показується, що так воно не мусить донедавна, і найкращим доказом може бути для нас, (о, яка ж іронія!) російська чи польська преса на терені ЗСА, яка має не лише щоденні видання, але тижневі — дармові. Тому немає оправдання на зменшення української преси і шораз рідшої її появи.

Коли поглянемо на одну чи другу світліну із з'явд українських журналістів, на їх число, коли дивимось на світліну заголовків нашої преси з перед кількох років, то аж лясно стає, наскільки цієї преси вже сьогодні менше. І лясно стає, що закінчуємо саме найдовший період появи єдиного українського щоденника в діалогі. Ще два-три числа і його не стане, а на це місце прийдє тижневик.

А тим часом невідрадна ситуація української преси в Україні вимагає від українських журналістів і там, і тут стійкості, витривалості і послідовності.

Українська преса мусить жити, і коли її витискає російськомовна на батьківщині — вона мусить жити поза батьківщиною і виконувати це завдання, яке там перейшло на задній план.

Допомоги їй виконати тут мусять в першу чергу нечисленні, але такі існуючі ще українські журналісти, а в другу — наша громада, яка вміє бути жертовною та помічною, зокрема коли є небезпека.

А небезпека є велика!

Коли в Україні йдеться про подолання "економічної кризи" (що воно таке — хто не поспіє), то серед рятівних засобів називають закордонні інвестиції. Багато хто з громадян України, навіть з числа фахівців-економістів та фінансистів, справді вірять у магічну силу цих інвестицій, проте не менше є й тих, хто не має їх за панацею.

Пояснюється це тим, що термін "інвестиції" — вкладання капіталів в економіку чи цінні папери фондових ринків — походить від латинського слова "investio", що перекладається як "одягати". Та нерідко інвестори такі добре "одягати" самі, але натомість "роздягають" до нитки інших. Якраз прикладом цього можуть служити масові банкрутства великих фінансових корпорацій у США, Південній Кореї та інших країн. З огляду на це варто придивитися пильніше до того, що діється в Україні у сфері інвестиційної політики.

Перше, що привертає увагу, є те, як українська влада еліта покладатися на зовнішні інвестиції, знехтувавши можливостями залучення внутрішніх інвестицій та кредитів. Протекціонізм щодо чужинецьких інвесторів законодавчо забезпечений шляхом надання податкових пільг спільним підприємствам. Нині опрацьовуються закони, якими передбачається скасування для них податків. Цим значною мірою посягається і припинення сервісних приватизацій та завоювання трішньої приватизації "об'єктів разом з землею".

Україна має найродючіші в світі ґрунти, проте не може відновити свій колішній статус і стати європейською житницею. А тому вже стало суцільною "традицією", що кожної весни та осені політики починають "битися" за село.

А нині село в Україні дійсно знаходиться у складному економічному стані, потребує посиленої уваги. І йдеться не лише про сільсько-господарського виробника, але загалом про ту частину суспільства, яка проживає в селах. За розрахунками очолюваної академіком Ігорем Юхновським Міжвідомчої аналітично-консультативної ради з питань розвитку продуктивних сил і відносин при Кабінеті Міністрів України, на даний час у сільському господарстві України зайнято 22 відсотка всього працездатного населення України. Проте в селі (включно з так званими сільцями) тепер проживає приблизно 9 мільйонів громадян (це становить 20 відсотків від населення України, оскільки в Україні проживає 45 мільйонів).

Ці дані кардинально розходяться з офіційними даними совєтської статистики, яка використовується і у виданнях, що пов'язані з Україною. У "Географії України" Федора Заставного, виданої у Львові в 1994 році, сказано, що тепер у селі проживає 32 відсотки, себто понад 13,5 млн. мешканців України. Конкретну відповідь на запитання, скільки насправді людей проживає в сільській місцевості, без сумніву, дасть перепис населення України, який має відбутися вже у наступному році.

Великий вплив на стан у сільському господарстві України завдані маля совєтська гігантська економіка, намагання "вирвати у природи все, що тільки можна". Як не дивно, в Україні, як і в інших країнах, сільсько-господарський сектор має найбільше в Європі співвідношення розораності земель до загальної площі сільсько-господарських угідь. Із 42 млн. га сільсько-господарських угідь — 33 мільйонів (себто майже 80 відсотків) становить рілля. Наприклад, Франція (її, як правило, порівнюють з Україною), яка займає площу 551 тис. км² (Україна — 604), має тільки 30 млн. га сільсько-господарських угідь. Рілля там становить 61 відсоток усіх угідь.

Совєтські ідеологи десятиліттями доводили, що дуже висока розораність земель — це вияв нового мислення, соціалістичного способу господарювання. Життя вент розбило цю теорію. В Україні площа посівів зернових становить аж 46 відсотків усіх площ, зайнятих в Європі під зернові. Проте, за показниками з 1996 року, українське виробництво зернових становить всього 13 відсотків європейського виробництва. За даними Міжвідомчої аналітично-консультативної ради з питань роз-

Григорій Мусієнко, Київ

ПРОБЛЕМА ЗАКОРДОННИХ ІНВЕСТИЦІЙ

У грудні 1997 року Верховна Рада України прийняла закон "Про національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні". Вже готується нова редакція закону. Про цінні папери та фондову біржу і закони "Про інститути спільного фінансування" та "Про фонд захисту інвесторів на фондовому ринку". Вони мають на меті підняти рівень захисту закордонних інвесторів. Невдавано, а саме з-то квітня.

Вашингтонський урядом України та Міжнародним агентством гарантування інвестицій (ІГА) було підписано угоду. Про правний захист гарантованих закордонних інвестицій "та" "Про використання місцевої валюти". Одночасно Україна приєдналася до Вашингтонської конвенції 1965 року "Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами".

Цього досить, щоб проілюструвати прагнення влади України створити чужинецьким інвесторам статус найбільшого сприяння. Тим часом внутрішнє інвестування в Україну загальнується в глибокий застій. Якщо загальний обсяг чужих інвестицій не перевищує 2,2 блн. дол., то за даними з різних джерел, які залишилися без використання, загальна сума від 10 до 20 блн. дол. І це — не зважаючи на тотальне пограбування

заощаджень українських громадян, яке, за деякими оцінками, обчислюється сумою у 60 блн. дол. Можливо, це дало підстави прем'єрові України Валерію Пустового заявити на Консультативній раді, що, на сьогодні фактично завершено "малу" приватизацію. Починаючи з 1992 року, в приватні руки передано більш як 43,000 об'єктів. Шкода тільки, що він не назвав, у якій саме руки потрапили ці об'єкти.

На цьому приватизація не завершилася. Згідно із законами України "Про державну програму приватизації", на 1998 рік "розподілено" підлягають 973 великих та середніх підприємств. Крім того, вже ухвалено рішення про приватизацію 443 хлібоприймальних та хлібозготівельних підприємств. Це дуже нагадує політику ЦК ВКП(б) та совєтського уряду на початку 30-их років, яка завершилася небагачем у світі голодомором українців — голодомором 1932-1933 років.

Голова Національного агентства України з розвитку та європейської інтеграції Роман Шпек заохочує кожну інвестицію в нафтогазовидобувну галузь та енергетику. При цьому він заявляє, що, "не треба ділити приватний капітал на чужий та національний". На ділі це означає, що багачо того з представників влади не

дуже вболіває за Україну. Ім тому, мабуть, байдуже, що наш капітал працює на інші держави. Щодо інвестицій, то, судячи з їхніх виступів, вони значно цінує нашим багачам і користуються цим повною мірою. Іноземні інвестори ніколи не забудуть про свої прибутки, які вони отримуватимуть зі своїх інвестицій в Україну. Для них дуже привабливий бізнес в Україні, бо тут великий ринок збуту, дешеві та кваліфікована робоча сила, розвинена транспортна мережа і зв'язок тощо. І це помімо низької कुшівельної спроможності пересічних громадян України.

Особливо розкошують транснаціональні компанії. Це яскраво видно на прикладі тютюнових компаній, які розгорнули в Україні небувалу активність і отримують джекпотів. В той час, коли у провідних країнах, таких, наприклад, як ЗСА, тютюновий бізнес останнім часом переживає значні труднощі через підвищені податки і зниження попиту у зв'язку з антитютюновою кампанією, в Україні він переживає справжній бум.

Якщо обсяги продажу тютюнової продукції на ринках світу зростають шораз в середньому на 1 відсоток, то в Україні цей показник сягає понад 20 відсотків, а рентабельність виробництва становить 10-15 відсотків. Тому і ростуть, мов гриби після дощу, чужинецькі тютюнові фірми у Києві, Харкові, Черкасах та інших містах України.

(Закінчення на стор. 3)

виту продуктивних сил і виробничі відносини при Кабінеті Міністрів, в Україні середня врожайність зернових становить 25 центнерів з гектара. У Франції, наприклад, вона становить 64 центнери.

Перелік співвідношень показників сільськогосподарської продукції у розвинутих країнах та у післясовєтській Україні можна продовжити, проте суха статистика не може бути репетом виходу з ситуації, в якій опинилося село. Українські вчені вважають, що для виходу з кризи необхідно, з одного боку, міняти правила економічної гри, а з другого — відновлення об'єкту господарювання.

Фахівці Департаменту сільського господарства ЗСА відзначають, що досягненням українського сільського господарства є 11 мільйонів садівних ділянок, розподілених серед двох третей населення, на основі указу Президента від 1992 року. На приватні ділянки припадає лише 14 відсотків (за українською статистикою — значно менше).

(Закінчення на стор. 3)

Петро Гришак

Зруйнування Січі — наука для України

Сьогодні Україна є самостійною і, віримо, такою залишиться, як зуміє скористати із свого історичного досвіду: не датися залізцям і наблизити критичний момент "послухавши „мудрої поради“ якогось послідовного ворога, „авторитету“, як це мало місце під час руйнування Січі москалями. Бо нема в нашої історії драстичнішого прикладу загальної некультурності, чорної невідчужливості та патологічної ненависті до всього українського, як зруйнування Січі літом 1775 року. Це є також класичний приклад царської дипломатії: потенційного противника затруті зсередини, запевняючи його у своїй прихильності, як це говорила царина Катерина II до своїх „самоствержжених хохлів“.

Головним причиною зруйнування Січі була московська хвороблива недовірливість до українських козаків. Ажде 15,000 доброго запорозького війська (свого роду лицарський орден), із виборним проводом, міг одразу відступити проти царської влади. Як от у 1709 році, за Мазепи, у 1734 році — за Орлика, та готувалися це повторити у 1768 році, під час Барської конфедерації в Гайдамаки. Це помімо відважної участі козаків у російсько-турецькій війні 1768-74 років. Але, власне, тому що Туреччина та Крим була вже в основному розгромлені, козаки Москва вже не потребували як військової сили. Була нагода, казала Катерина II, "із тим дилдом непокорі й бунту" назавжди покінчити.

Все почалося переговорами в Петербурзі щодо де-

яких дрібних конфліктів між царською адміністрацією та січовою полковниковою владою, для припинення уги козаків, тим часом москалі приготували напад на Січ так, щоб не було більшого проливу крові. Тому вибрано час нападу на самі Зелени Святи, коли козаки були зайняті різьбленням, соніжанням та іншими господарськими обов'язками, а російська 66-тисячна армія під проводом ген. Текелія (сербського міжнародного авантюриста) тільки нби повертала із кампанії додому.

Цей Текелій у підступний спосіб оточив Січ, вимагаючи негайної і підкорної капітуляції. Сама Січ — то була фортеця, добре укріплена, де перебувало тоді близько 10,000 запорожців, а охороняло її декілька сотень гармат власного вилучу, бо мала Січ також власний арсенал. Але був надзвичайний чинник, що довів до капітуляції — це був дефіцит, недолір'я у власній силі, хитро інсинуовані москалями. Скликано Січову Раду. Зі сторони січового братства була охота боротися до останнього, але старшина схилялася до капітуляції, бо боялася за своїх рідних по змінниках і паланках. Вирішальним було, однак, драматичний виступ начальника січових церков, о. В. Сокольського (іменований архимандритом Катериною II у 1774 році). Він, у найбільш критичний час, почав закликати: "Не проливайте християнської крові, підіймайте милостивий Ціч, й влада походить від Бога!". Подібні теревені були характерними для тодішньої, вже цілком москвалізованої Православної Церкви в Україні. Тому рідшальну деізію — що робити? — передано кошовому Калішескому, що мав тоді вже 85 років. Він (можє, через поважний вік) вирішив таки піддатися, та



ПРО ЦЕ І ТЕ

Про дуба, що впає зненацька

У ювілейному числі "Свободи", присвяченому 100-літтю нашої газети, 15-го вересня 1993 року Даріо Рітцукіа у своїй віршованій розповіді зі своєю "Свободою" столітнім дубом. Іде там мова про важкі початки, про бажання переселенців мати друковане рідне слово, про радість, що несли людям "Свобода", про глибину її праці, про щоденний шум того столітнього дуба, і про вдячність йому за його непомітний проукраїнський зміст.

Не хочеться вірити, що так писалось лише п'ять років тому, що стільки добрих, теплих, зі щирого серця побажань, які знаходимо на цілих, хвилюючих сторінках "ювілейного" нашого щоденника, не справляючи — й от через недовільні п'ять літ після того приходить зм'якнуті ті щоденні сторінки.

Не хочуть повірити в це численні читачі, які хвилюються на нещасну поштовою доставку української преси, але все ж звикли періодично знаходити у скриньці "Свободи" і тут такі, не відомі, від тієї скриньки, не реглядати сторінки щоденника, шукаючи за останніми новинами з України і сумними новинами померлих повідолювачів. Це, що досі здавалось самозрозумілим, що можна було критикувати чи хвалити, що було частинною життя в численних українських демах, — перестало існувати.

Останній український щоденник у західноукраїнській, що втрачався, "христіяни і негодні" еміграційних злиднів, політичних переслідувань Другої світової війни, що їм одиноким впоєні передавати щоденно радні події відношення України і її незалежності, завершує свій довгий-довгий період життя.

Переглядаючи восте сторінки ювілейного числа "Свободи", вперше з увагою приглядаюся їм редактором, що впродовж тих 100 років кож-

ного дня готували зміст газети, яка на довший чи короткий час була їхньою "дитиною".

Дев'яносто редакторів, як дванадцять апостолів, голосили слово українське, яке не одну зазублену на чужині душу втримало у вірності духовій батьківщині, що була там десь, за горами й лісами, за далекими водами... Але була!

Сотки столітній про залишену батьківську землю, про даєти, але завжди живі події, і також про сучасні, що ось тільки відбулись, навіки закарбувалися на сторінках нашого щоденника, відображаючи в ньому редакторів та читачів. Бо ці даєти, такі рідні, і в той самий час такі близькі між собою групи творили не одну рідину, в якій і смутко, і радість переживалися у дозвільних роках життя. І як у дозволі, одні відходили, з власного вибору або з Божої волі, інші приходили, одні змирили, інші народжувалися. Так було і з редакторами, так було і з читачами. А життя плало собі, як завжди, і ніхто достеменно не знав, що принесе майбутнє.

На ювілейному числі "Свободи" великими літерами вивисили ми слово, що були нашим мотом до дальшої праці: "Свобода" грає у нове і світле майбутнє! І з цим кличем ми пішли у 1994 рік та у наступні після нього. Наш гурт співредакторів і дописувачів змінювався, то минало то билина, але усі ми вірили у це мотто і для нього працювали.

І тепер, коли так несподівано для усіх нас — і співредакторів, і читачів — цей, здавалось, непомітний останній сторінка дуб-щоденник захищав і впає додолу, ми шукаємо за його галуззям, які є зелені і живі. Можє, такі змусимо спільно посадити нове дерево, нового дуба, що з часом відросте до щоденного буття?

О-КА

пішов на зустріч, з іншими старшинами, до ген. Текелія, що нетерпеливо очікував рішення козаків. Впає генералові великий камінь із серця, бо був сам божомученик та сподівався жорсткої військової розправи — знав він добре про лицарські, легендарні вже полівні козаків.

Калішеский і старшина негайно заковано в кайдани та вислано на великі стаждання до Солевоцького монастиря, де він просидів ще 25 літ у "кам'яному мішку", в ізоляції. Там варварське трактування достойного противника, високо відзначеного колишнього товариша по зброї, стару людину, що добровільно піддалася, наглядно показує, як кінчають ті українці, що "пішли служити москалеві", або тільки "навів віддалася" в його лабеті (як М. Грушевський). Нездаремо каже І. Франко у своєму вірші "Не пора, не пора, не пора москалеві, ляхові служити". 100 років кшорше, ще за кошового Івана Сірка, вороже турецьке військо зайняло несподівано територію Січі. Одначе козаки (а їх було лише 38) заатакували й знищили ворожу навалу у завзятому рукопашному бою, на саме Різдво. Ясно, що не було тої серії козаків жодного дефіцитизму!

Відав москвалів варвар розграбувати січову церкву св. Покрови, на очах козаків, присутніх при капітуляції. Остантєне знищення цієї церкви сталося три роки пізніше та було здійснене Потьомкіним, і його інтриги та залякність інших придворних осіб причинили до зруйнування Січі. Всі вони хотіли навиперки захопити значну територію із урочайною землею, козаками "вольності" козаків, свого роду автономну державу, для запровадження там кріпацтва, як у коринній Московщині. Саму Січ із численними будинками зруйновано так, "щоб і сліду не лишилося", як вимагала царця.

Козаки, однак, скоро прийшли до переконання, що віддання Січі москалям було великою помилкою, але було вже на якусь більшу акцію запізно! Тому 5-8 тисяч козаків поділися на Дунай, де заклали вже п'яту з чергу Січ. Але козаки переважно поселилися на Кубані, утворивши Кубанське козацтво. У лютому 1917 року їх помилково післано до Петербургу, замість доських козаків. Вони, відмовляючись від буржуазного поведіння з вуличними демонстраціями, сильно причинилися до перемоги лютевої революції.

(Закінчення на стор. 3)

Чергова конференція Асоціації Українських Правників Америки (АУПА), відбулася в Чикаго в Меріот Готелі 28-29-го травня ц. р. В її програмі був розгляд дотеперішньої діяльності та планування на майбутнє. Крім представників Асоціації з різних осередків ЗСА, а в тому кількох адвокатів з Чикаго, були також гості, а між ними з Канади та України. Наявності конференції відбулася товаришеска зустріч, яку вшанував своєю присутністю виконавчий обов'язками генконсула України в Чикаго Юрій Лазарев.

Конференцію відкрив а нею провадив президент АУПА адвокат Богдана Походай з Нью-Джерсі. Присутні вшану-

3 коротким інформа-

В Чикаго відбулася конференція українських адвокатів

ційним звітм виступив Андрій Міхняк, який разом з Богданом Шандором очолює стипендіальний фонд Асоціації. Йдеться тут про фонд, необхідний для спонсорвання кваліфікованих студентів юридичних наук з України. За його словами, Асоціація одержала суму в пам'ять Івана Шандора, котрий трагічно загинув в авіакатастрофі і був співзасновником Асоціації. Родина, в ім'я покійного, також пожертвувала на цей стипендіальний фонд значну суму. Співфінансатором цього фонду стала також Корпорація Бакстер, у якій по-

дійшли працював довгі роки як юридичний спеціаліст у податкових справах і відтак у позивішішньому суді. Ці дані повинні стати заохоченням для інших до активної підтримки стипендіального фонду, призначеного для молодих юристів з України, що приїжджають до ЗСА для продовження чи спеціалізації своїх студій.

Своїм членам і перспективним кандидатам у члени АУПА дає безкоштовно правні поради. Асоціація також відкрила безкоштовний телефонний зв'язок для нагальної правової допомоги. Більшість телефонічних звер-

лень були від осіб, що мали проблеми з урядом для справ іміграції та перебували під наглядом в тимчасовому арешті в осередках для вирішування справ депортування, в таких містах як Сіетл, Вашингтон і Портленд, Орегон. Засідання конференції також включили дискусію над порадами та допомогою в пошуку професійного zatrudнення для молодих членів та над справою фонду для юридичного захисту журналістів в Україні.

Особливе зазначення були учасники конференції, коли президент Асоціації Б. Походай і адвокат-спеціаліст у справах комунікації задокументовано зберегували досі незакінчену справу протесту проти передачі на екранах телекомпанії CBS, під назвою „Погане обличчя свободи“ на програмі „60 хвилин“ у 1994 році, спрямованої проти українців, з безпідставними закидами про їхній „зростаючий антисемітизм“. Це не обурювало не очорнювання україн-

ської спільноти, побудовано на фальшивих і вигаданих „фактах“, викликало велике обурення і протидію. В результаті було розпочато три окремі юридичні петиції проти CBS перед Федеральною Комісією Комунікацій (FCC), котра вирішує справи ліцензій для використання етеру, котре є публічною власністю, приватними телекомпаніями на свою комерційну користь. Ці петиції вимагали заборони повторення цієї програми та вибачення перед українською громадою. Ці справи були розпочаті адвокатом Я. Белемюком, який репрезентував Олександра Серафима з Дітроїту, адв. Богдана Походай, ака представляв Олега Ніколішина з Провіденс, Род Айленд, та адв. Лозинський, що репрезентував Українських Конгресовий Комітет Америки.

Всі три петиції були відкриті Комісією FCC. Це змусило позивачів об'єднати всі три петиції та внести апеляцію до Головного Апеляційного

Суду у Вашингтоні. Ця справа опинилася в аргументації адвокатів Белемюка та Походай перед панелем трьох судів 23-го січня 1998 року. Досі ніякої відповіді не одержано. Якщо Апеляційний Суд змінить рішення FCC і змусить розділ справ телекомпанії CBS, тоді буде нагода перевірити всю документацію, дані і мотиви цієї поважної антиукраїнської програми і в решті дотати заслужене виршення та спростування. Тоді українська спільнота була б зобов'язана провести докладне вивчення у цієї справи, витратити багато часу і грошей, щоби довести справедливе рішення, а все це буде вимагати великих коштів. До цього треба мати на увазі, що противна сторона має до своєї розпоряджальності поважні економічні ресурси для фінансування великої кількості юристів, спеціалістів та дорадників. І на таку можливість української громади мусить бути приготуване і свідоме того, які фонди необхідні будуть, щоби оборонити цю справу. Не можна забути, що українські адвокати, котрі вже чотири роки і по сьогоднішній день провадять справу тихо, спрямовано,

на високому професійному рівні, в скромних умовах, без фінансової вигоди, та підтримки, заслуговують на велике признання і вдячність громади. Вони взяли на себе цей тягар для оборони честі свого народу в ім'я минулих та наступних поколінь, для відстоювання гідності і прав історії.

При цій нагоді, Б. Походай пригадав справу Івана Дем'янка, якому американське суди привернули громадянство, але з юридичного можливості на відпову справи у випадку, якщо Департамент Юстиції збереже якісь нові докази. Ця можливість є малоправдоподібною, але юридично можливою. Канадський адвокат Орест Рудзік поінформував присутніх про те і стан випадків судових справ, котрі мають відношення до депортування тих канадських українців, які, мабуть, подавали про себе фальшиві інформації в іміграційних документах при їхній в Канаду після Другої світової війни. Інші справи провадяться розшуки за тими особами української і неукраїнської походження, які теж за потрібними свідченнями, спрямовано,

(Закінчення на стор. 4)

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ НАЙНОВІШИХ КАРТИН

ЯРОСЛАВА ВИЖНИЦЬКОГО

в ГАНТЕРІ, Н. Й.

відбудеться в неділю, 5-го липня 1998 р. у власній галерії

ТЕЛ.: (518) 263-4507

Виставка буде відкрита цілий літній сезон. Запрошуємо всіх!

Григор'я
1998

збірна виставка мистців українців в ЗСА

Божемський, Богдан
Вижницький, Ярослав
Воронков, Володимир
Глуценко, Олександр
Гура Юрій
Гуцало, Миколай
Гайдай, Віра
Даниш, Богдан
Дмитриш, Володимир
Зелік, Трина
Козак, Євген
Козак, Юрій
Козак, Ярина
Кривецький, Василь
Левіцький, Микол
Мороз, Михайло
Морозова, Людмила
Недико, Микола
Лядовський, Борис
Наумко, Дарія
Сахно, Т.
Титла, Галина
Титла, Адріана
Титла, Богдан
Труш, Іван
Шушчилович, Тарас

ВІД 5-го ЛИПНЯ ДО 30-го СЕРПНЯ, 1998
ЦЕРКВА св. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ, ГАНТЕР

Friday July 3rd @ Trembita Lounge
back by popular demand
MIDNIGHT BIGUS

Special appearance by the missing Biggie Brother
Slavko Halatyn

Where? UNA Estate Soyuzivka.
Call 914-626-5641 for information

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА ПОВІДОМИВ у середу, 24-го червня, що четверо його членів наступного місяця очолять американську делегацію на зустрічі з суддями чотирьох європейських країн. Сандра Дей-О'Коннор, Антоні Кеннеді, Рут Бейдер-Гінсбург і Стивен Бреннер — це чотири судді Верховного суду, котрі доповідатимуть на зазначеній зустрічі та обмінюватимуться поглядами про судову процедуру та на такі теми, як свобода релігії, федералізм, дискримінація на місцях праці, людські права і заохочення. До делегації входять також два інші судді, Річард Арнолд, суддя Федерального апеляційного суду 8-ї округи в Літл Рок, Аркесо, та Томас Філіппс суддя Найвищого суду Техасу. До делегації входять також вайнгтонський адвокат Томас Сусман, представник американської спілки адвокатів і двоє професорів права, Пол Веркул з юніверситету правничої школи ім. Беняміна Кардозо та Пол Гервіз з правничої школи Сільського університету.

Чи реформується...

(Закінчення зі стор. 2)

ше) сільсько-господарських угідь, проте в 1996 році їхніми господарями було вирощено 95 відс. загального урожаю картоплі та 82 відс. загального урожаю овочів. Домашні господарства також виробили понад половину м'яса і молока та дві третини яєць. Близькі до цих показників є також дані, які наводяться українськими джерелами, в тому числі й Радіо вишезагаданого академіка Юхновського.

Брітта Бйорнлуд, економіст Департаменту сільського господарства ЗСА, стверджує, що хоч більшість українських господарств на папері трансформовані в фермерські компанії, лише деякі з них змінили своє керівництво, спеціалізацію або методи розподілу ресурсів. Багато великих кооперативів є неприбутковими і все глибше загрузають у боргах. Неспособність створити ефективну ринкову економіку обертається і браком грошей для заміни старої советської техніки.

Експерти Європейського банку реконструкції та розвитку у своєму звіті головною причиною провалу аграрної реформи називають опозицію їй з

боку частини парламентаристів. Документи щодо прискорення процесу приватизації земельних ресурсів та колгоспів уже готові, але парламент, в якому вагому частку мають комуністи, затримує творення орієнтованого на ринок сільського господарства.

Детальна аналіза нинішніх настроїв села в західних областях України, яка виникає зі звернень до депутатів, дозволяє зробити висновок, що український селянин не втратив почуття господаря. Советська система не змогла повністю зруйнувати генетичного підґрунтя цього стану душі. Тому, при сприятливому законодавстві, можна буде відкрити коліс славної на всю Європу українського господаря. І поки питання відселення господаря не буде поставлене в основу державної політики, так довго не літ виникатимуть різного роду колізії, різного роду конфліктні ситуації. Це зовсім не означає, що разом із тим має бути дотла зруйнована система групої власності. Саме шим лякають загаль українського села (особливо в південно-східних областях) ліві сили, намагаючись зробити його опорною базою для „руху назад“.

Зруйнування...

(Закінчення зі стор. 2)

В американській історіографії годі знайти якусь критичну оцінку Катерини II. Назвагал хвалити її як доброго володаря, яка зберігала нейтральність під час боротьби Америки за незалежність. Цілком недавно появилася книжка, де політику Катерини II гостро критиковано. Але одна американська феміністка негативно зреагувала, уважаючи ту критику „політично некоректною“ сьогодні.

Реакція на ті події була тоді в Європі дещо іншою. Вістки про зруйнування Січі та капітуляцію 15,000 доброго козацького війська без одного вистрілу, які і загубили 400,000 карб. із козацької скарбниці, серйозно налякали Європу. Тоді ще деякі державні, національні армії були частіше навіть менші, як та залога Січі — сама Польща мала тільки 5 тисяч військ.

Таким Катерина II мала стати небезбачного сусіда — узурпатора, вбивця та крайньо неморальної особи. В уяві сучасників вона подувалася в собі німецьку софістику із примітивною московською хитрістю й жорстокістю.

УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ — ДО УКРАЇНСЬКИХ ЛІТНІХ ТАБОРІВ!



З великим смутком повідомляємо, що 23-го червня 1998 р. після важкої хвороби відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖІК ТАТО

СВ. П.

**БОГДАН А.
СТРУМІНСЬКИЙ**

нар. 7-го березня 1930 р. у Білостоці, Польща, захисник української мови, за що був ув'язнений на початку 1960-х рр., доктор філології Варшавського університету (1974 р.), доктор таблінговий української мови того ж університету (1993 р.) гостюючий професор Гарвардського університету і співробітник Українського Наукового Інституту, автор більше ста наукових праць, редактор і перекладач.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 26-го червня 1998 р. о год. 8:30 веч. в похоронному закладі Scully & Travers Funeral Home (54 Pleasant St., Dorchester, MA., tel.: (617) 436-5700).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у суботу, 27-го червня 1998 р. о год. 10-ї рано в церкві Матері Божої при 655 Dorchester Ave., South Boston, MA.

У глибокому смутку:
дружини — КАТЕЛІНА ЛЕЩИШИН
син — ІГОР
та близька і дальша родини в Польщі.

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ТА

ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

діляться сумною вісткою з громадянством, що 23-го червня 1998 р. упокоївся на 68-му році життя після тяжкої хвороби



бл. п.

д-р

**БОГДАН А.
СТРУМІНСЬКИЙ**

викладач української мови в Гарвардському університеті, довільний український співробітник Українського Наукового Інституту Гарвардського університету, автор наукових праць, редактор і перекладач давньої української літератури.

Родина покійного, дружини Кателіни Лещишин, сина Ігоря і дальшої родини висловлює глибоке співчуття.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 26-го червня 1998 р. о год. 8:30 веч. в похоронному закладі Scully & Travers Funeral Home (54 Pleasant St., Dorchester, MA., tel.: (617) 436-5700).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у суботу, 27-го червня 1998 р. о год. 10-ї рано в церкві Матері Божої при 655 Dorchester Ave., South Boston, MA.

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ

ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ПРОФЕСОРИ, СПІВРОБІТНИКИ, ПРАЦІВНИКИ І

СТУДЕНТИ УКРАЇНСЬКОГО ГАРВАРДУ

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА

ФОНД КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

В Чикаго...

(Закінчення зі стор. 3)
ченнями в Україні, Польщі, Росії та в інших країнах. Ця процедура ускладнюється тим, що не всі покликані до свідчень є в стані прибути до Канади на переслухання, з урахуванням чого інші перешкоди. Цей факт змушує канадських судів, судових урядовців, прокурорів і цілий юридичний процес виїздити до цих країн, де живуть потрібні судові свідки, а це вимагає великих сум грошей. Канадське право в цих особливих типах справ зобов'язує звинуваченого оплачувати ці всі кошти, але це шовтрава, районні та провінційні суди інтерпретують цю вимогу по-різному. Часто є випадки, коли суд призначає оплати цих коштів державі, що означає ці кошти тоді є заплачені податками населення. Це також означає, що оборона таких підсудних нагріпає на великі труднощі як через фінанси, так і через неозначені судові рішення в різних провінціях.

В далішому своєму виступі адвокат О. Рудик поінформовав про рішення канадського уряду найняти Ніла Шера як консультанта депортаційного процесу. Йдеться тут про того самого Ніла Шера, що в свій час був головним прокурором Американського Департаменту Юстиції (OSI), але досліджував справу Івана Дем'янюка. Суд правив Дем'янюка громадянство, бо OSI у своєму об'явленні, за словами суду, "застосовував тактику обману суду", що не поінформувало і не допомогло об'орону до вилучення доказів у користь обвинуваченого. До призначення Ніла Ше-

ра на позицію консультанта в Канаді можна поставити як застереженням.

Адвокат з Арізоні Пейшенс Гантворт, відома зі своєї активності в житті українсько-американської спільноти та в Україні, тепер сконцентрувала свою увагу на проєкті про кодекс торговельних та комерційних законів в Україні. Вона коротко поінформувала, як розгортається праця над цим проєктом, що в основному зорієнтований на американське торговельне законодавство. Над цією справою крім адвок. Гантворт працюють адвокати Б. Походай та Петро Піддубний від АУПА, адвок. Аскольд Лозинський від УККА, та Американська Палата Адвокатів через свій Відділ Стосунків з східноєвропейськими державами.

В дискусії, що розгорнулася, затронуто чимало організаційних справ. Звернуто увагу на потребу активізації українських адвокатів у громадському житті, особливо молодшої генерації, притягнення їх до Асоціації. Президенти організації Б. Походай поінформувала теж, що IV Світовий Конгрес Українських Юристів відбувся у Львові 17-20-го вересня ц. р. Зроблено теж заходи, щоб у червні 1999 року провести спільну конференцію, в якій братимуть участь Українське Лікарське Т-во Північної Америки, Вашингтонське Кооператив, Асоціація Українських Працівників Америки та інші організації.

Чергова конференція АУПА відбувається в жовтні у Дітроїті. Організацію правників очолює адвокат Юрій Осларук.

Марта Фаріон,
член АУПА

Мистецька виставка в Глен Спей

На лоні чудової природи вже довгими роками на "Верховині", оселі Українського Братського Союзу в Глен Спей, з початком кожного сезону відбуваються різні зустрічі, різноманітні імпреси, фестивалі молоді та інше.



Фрагмент виставки на "Верховині".

Глен Спей і довколишня територія носять назву Ламберланд. В цьому році сповнилося 200 років існування цієї території. Американська громадська діячка має на дати в різний спосіб.

Ми, українці, що вже довгі роки живемо в Глен Спей, завжди беремо участь у відзначеннях тих чи інших подій. На пропозицію Комітету 200-ліття, до якого входять також інші громадяни, і в погодженні з нашим Громадським комітетом було організовано виставку українського народного мистецтва.

Наша відома мисткиня Галина Кандюк, яка є мистецькою референткою 62-го Відділу СУА в Глен Спей, взялася за цю відповідальну працю. Виставку влаштувано на "Верховині" 13-14-го червня ц. р. Дуже багато експонатів вона мала своїх, власної роботи, а також частково збирала для громадян Глен Спей.

Виставку частинно збагатили також інші наші мешканці Глен Спей, які мали свої куточки. Надія Демидович виставила великий вибір писанок, яких жоден народ не має. Інше місце мала Дарія Сірко, виставляючи власної роботи гідну подиву кераміку. А це інше зай-

Ольга Ливник

КАЛЕНДАРЦЬ ТЕНІСОВИХ ЗМАГАНЬ НА СОЮЗІВЦІ, 1998 Р.

4—5-го липня — УСЦАК-Схід
1—2-го серпня — Подвійні ігри
5—7-го вересня — Крайові першості УСЦАК
19—20-го вересня — Турнір КЛК

**СПОРТОВА ШКОЛА
УСВТ "ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"**

Для юнацтва у віці 6-18 років життя (дітей та хлопців)
Професійні інструктори, учителі і досвідчені опікуни

Оселя УСВ "Верховині" — Глен Спей, Н. Й.
Вів: 26-го липня до 22-го серпня 1998 р.
КОПАННЯ М'ЯЧ • ВІДБИВАННЯ • ТЕНІС • ПЛАВАННЯ
ОХОПІ ТА ДОСВІДЧЕНІ ТРЕНЕРИ І ОПІКУНИ

По інформації і аплікації писати:
UKRAINIAN SITCH SPORT SCHOOL
680 Sanford Avenue • Newark, N.J. 07106

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку як приватну, так і публічну.



Том 175.00 дол. (було 95 дол.)
Том 275.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ — 130.00 дол. (було 170.00 дол.)

Плату за перевілку включено.

Замовлення просимо присилати разом з чеком або грошовим переказом на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

Мешканці Нью Джерсі підлягають 6% м. податку.

В Острозі підготовлене перше і унікальне енциклопедичне видання "Острозька Академія XVI-XVII ст."

Лише в умовах незалежності української держави наприкінці XX ст. стало можливим здійснення історичної справи величчю — заподолання багатьох поколінь про відновлення в Острозі славетної в XVI-XVII ст. Острозької Академії (далі — ОА), першого вищого навчального закладу у Східній Європі. Указом 12-го квітня 1994 року держав. та літературні зазначення архіву і сторінок, на яких мають відповідні відомості по даній тематикі.

Мета цієї книги — узагальнити досягнення попередньої історіографії, а також власні наукові студії, подати систематизовану інформацію про цей перший у східних слов'ян навчальний заклад вищого типу.

Побудована за алфавітним принципом енциклопедія включає вихідні відомості про діячів Академії, її меценатів і фундаторів, книжкову проєкцію, видану тоді в Острозі, починаючи від "Букваря" (Азбуки), 1578 і до "Часослова", 1612.

Змістом статті енциклопедії складають такі групи: оглядові статті про ОА і Острозьку; персональні статті про викладачів і випускників ОА, діячів науки і культури (І. Балабана, І. Борейського, І. Борисовича, М. Бронського, І. Вишеского, М. Гарабурду, Д. Дорофєвичу, І. Єрліча, Г. Івановича, І. Копицького, З. Копицького, К. Лукарка, Я. Латоша (Латоша), Д. Наливайка, С. Пекаліда (Пекалка), М. Пекалька, А. Римуш, П. Сарай-даного-Конашевича, Г. і М. Смотрицьких, В. Суразного (Малюшицького), Л. З. Тустановського, І. Федоронича (Федорова), інших діячів (С. Едельска-Маршус, А. Курбського, П. Скаргу), представників роду князів Острозьких (Василя Колятинина, Галицького, Олександровича, по т. зв. Острозьку ординацію; вчених XIX-XX ст., які досліджували історію Острога і ОА (Я. Гофмана, М. Грушевського, Я. Ісавича, С. Кардашевського, Я. Новицького, Я. Перлштейна, А. Сендльського, М. Тучемського, І. Франка). До речі, цей список можна було б поширювати, включаючи публікації "Archivum ks. Sanguszków" і започатковану тепер археографічну серію "Острозька старовина"; статті про книжкову продукцію острозької друкарні (с окремі статті про Острозьку друкарню (ОД) і Острозьку папірню (ОП), включаючи Острозький "Буквар" або "Азбуку", 1578, Острозьку "Біблію", 1580-1581, обидві "книжничі" 1588 і 1598, і особливо видання 1598 року "Книжка словенська, рекомая грамастика" ("Буквар"), ксерокопії примірника якої редакція цього енциклопедичного

видання отримала з Англії (Волинської бібліотеки, Оксфорд) від Г. Р. Волкера, керівника департаменту друкованих книг цієї бібліотеки та за посередництвом і на кошті сина останнього польського бурмістра Острога С. Журавського, а також унікальний текст екземпляра Острозького "Букваря" кінця XVI ст. у вигляді одержаних нами із Софії від директора Національної бібліотеки "Св. Кирила й Мефодія", проф. д. Кирила Талалова ксерокопії всіх збережених сторінок цього раритету (т. з. Софійський фрагмент); крім того статті і про київські твори ("Вірш на жалосний погреб" Петра Конашевича-Сарайського і "Полеміка" З. Копицького); і класична праця Л. Зизанія-Тустановського "Грамастика словенського язика" (1586). В заголовках назв стародруків, як правило, збережений тогочасний оригінальний правопис.

Окремі документальні і наративні (оповідні) джерела, зокрема як їх синтезований аналіз (огляд джерел про ОУ і Острозьке Братство ім. кн. Острозьких), так і найвищої значимості документи стосовно Острога: магдебургська грамота Острогу 1585 року, акт поділу володінь кн. В.-К. Острозького між його синами Олександром і Янушем 1603 року, наративні пам'ятки (Острозький літописець), а також документальні комплекси (описи-інвентарі Острога XVI-XVII ст.), Литовська і Руска (Волинська) метрики; статті про світські і конфесійні спільноти в Острозі, зокрема про православні церкви і собор, католицький фанійний костел, монастир і костел каплуників, острозьку (Велику) синагогу; розповіді про інші навчальні заклади — колегіум сузіїв і єврейське училище — Ешборт; статті про архітектуру, скульптуру, образотворче, прикладно-декоративне та музичне мистецтво та ін., лише деякі статті приносять місцевостям поза Острогом, що до нього тяжіли: Дермані ("Дерманський культурно-освітній осередок") і Межиріч ("Межиріч: історія та архітектура, музеологічні аспекти").

Далеке минуле і події XIX-XX ст., ретельні ідей академії знайшли свій вияв в органічній єдності в якій в першій статті енциклопедії про минуле і сучасне Острозької Академії. Широка краєзнавча діяльність, здійснювана на початку XX ст. (Братство ім. кн. Острозьких) і наприкінці цього ж століття ("Спадщина" ім. кн. Острозьких), розглядається в напрямку збереження і розвитку традицій ОА, просвітницької і наукової справ. Окремі статті мають бібліографічні довідки та ілюстраційні матеріали до статей. Значно підвищено рівень і інформативність цього видання 201 ілюстрація в енциклопедії, що складають такі групи: зображення дослідників історії Острога і ОА, культурно-освітні діячі Острога та ОА XVI-XVII ст., княгині і князі Острозькі, епітафії (Дмитра Сангушка в Яроміжі, Чехія, С. Едельска-Маршус, С. Кардашевський в Острозі та ін.), документальні фотокопії-магдебургської грамоти М. Острогу 1585 року, атрибуцій Острога і кн. Острозьких (печатки кн. Олександра Костянтиновича і міста Острога), фотокопії або ксерокопії стародруків, виді старовинного Острога в гравюрах і

фото: Острозький і Межиріч у творчому образотворчому мистецтві XX ст. (твори Вл. Жолтовського, О. Зареченко, О. Яновської, Л. Спаської), фотопортрети унікальних пам'яток іконопису, портретного живопису і скульптури Острозьких XIV-XVIII ст., скульптури Т.-О. Конашевського.

В цілому не викликає жодного сумніву, що це видання сприятиме не тільки популяризації історії і творчих надбань Острозької Академії в Острозі, але й стане істотним стимулом для подальших наукових студій в галузі острозької, волинської і взагалі історії культури України.

Проф. Микола
Ковальський

УКРАЇНА...
НЮ ЙОРК - АЗБУК \$ 674.
НЮ ЙОРК - КИЇВ \$ 579.
1 800 HAMALIA

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!
Після Римо-Української війни ІІ править Українську Службу Боксу з нашими Владиками з нагоди 400-ліття Берестейської Унії. Святий Литургій відправляв в Басилії Св. Петра в Римі. Святий галицький хор 200 осіб. Відомо найліпшої якості.

APON-VIDEO 7797
Ціна 30.00 дол.
Можна набути: APC RECORD COMPANY, INC. P.O. Box 3082 Long Island City, NY 11103. Tel.: (718) 721-5599

ARCA COMPANY
DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3555

Святий, воїнський устрій, вишиваний лінійний борознистий, обрус, підпояс, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО

МАГАЗИН ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ДЕЛІКАТЕСІВ
СЕРВІС: 50% - 50% - 50% - 50% - 50%
• fresh imported bread from Brooklyn
• imported meat and poultry from Italy
• 24 hr. daily, daily product
• imported wine, liquor and cheese
• Non-alcoholic European style delicatessen

76 MAIN ST., SOUTH BORO BROOK N.J. 08880
Tel.: (908) 805-9664
Українська підприємство

LATRA
TELECOMMUNICATIONS
European Telecommunications, Sea & Air Shipping Service

Офіційний представник преси

PIЗНЕ

SEIZED CARS FROM \$175.
Porsche, Cadillac, Chevy, BMW's, Corvettes, Also Jeeps, 4WD's. Your Area. Toll Free 1-800-218-9000 Ext. A-1671 for current listings.

GOVT FORECLOSED homes
from pennies on \$1. Delinquent Tax, Repo, REO's. Your Area. Toll Free (1) 800-218-9000 Ext. H-1871 for current listings.

*** FUNERAL DIRECTORS ***

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОКН, БРОКЛІН, NEW YORK і ОХІОЛІЦЯХ
ЛЮС РАЙНІЯ - директор
Родина ДМИТРИЙ

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговування в ЧЕСНО, Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займається похоронами на цвинтарі в Брукліні Нью-Йорку і похоронами в різних країнах світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(973) 964-4222 (973) 375-5555

ПАКУНКИ ТА ДОЛЯРИ В УКРАЇНУ

\$ 0.69 лб.
\$ 1.95 лб.
79¢ з лб. при пересилці через UPS
* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.
Доставка американської готівки в руки отримувача

ROXOLANA 1 (888) 725-8665
300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА в ЮНІОНІ, Н.Дж.

безкоштовно видає харчові пакети усім, хто перебуває в скрутних умовах життя.

Приходьте до церкви щосереди від 5:30 до 6:30 веч.

Якщо у вас є укритий одяг та взуття, які ви хотіли б вислати в Україну, привезіть ці речі до церкви в будь-яку суботу від год. 9-0ї до 12-0ї полудне.

Адреса Української Євангелістської Церкви:
2208 Stanley Terrace
Union, NJ 07083
Тел.: (908) 686-8171

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ

„СВОБОДА“ з днем 1-го липня 1998 р. друкуватиметься тижнево.

Оголошення у тижневик приймаємо виключно до середи до години 12-0ї полудня до поміщення в газеті наступного тижня з датою п'ятниці

Посмертні прийматимемо до години 9-0ї рано в середу (в день друкування газети)

Всі оголошення і прохання про інформації просимо пересилати зі зазначенням відділу оголошень

P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Тел.: (973) 292-9800 • Fax: (973) 644-9510